

BOULINGO ŽAIDIMO TAISYKLĖS

Turinys (nuorodos)

Puslapis

1. ŽAIDIMO APIBRĖŽIMAS	3
2. ŽAIDĖJO APIBRĖŽIMAS	4
3. ŽAIDIMO TVARKA	4
4. LĖTAS ŽAIDIMAS („SLOWBOWLING“)	4
5. LEISTINAS KĖGLIŲ NUMUŠIMAS	5
6. NELEISTINAS KĖGLIŲ NUMUŠIMAS	6
7. KĖGLIŲ IŠSIDĖSTYMAS	6
8. NEGALIOJANTIS METIMAS	7
9. METIMAS NE TAME TAKELYJE	7
10. KLAIDOS APIBRĖŽIMAS	8
11. TECHNINĖS KLIŪTYS	8
12. GINČYTINAS KAMUOLYS	9
13. BOULINGO KAMUOLYS, KAMUOLIO PAVIRŠIAUS KEITIMAS	10
14. ĮSIBĖGĖJIMO IR ŽAIDIMO ZONA (APPROACH)	10
15. TAŠKŲ SKAIČIAVIMO KLAIDOS	11
16. APRANGA	11
17. DRAUSMINĖS TAISYKLĖS	12
18. RŪKYMAS IR TABAKO PRODUKTŲ VARTOJIMAS	14
19. ALKOHOLIO VARTOJIMAS	14
20. ANTIDOPINGO TAISYKLĖS	14
21. SIRGALIAI	15
22. VĖLAVIMAS Į VARŽYBAS	15
23. RUNGTYNIŲ TEISĖJŲ PAREIGOS	15
24. KAMUOLIŲ IR GRĖŽIMO SPECIFIKACIJOS	16
25. PROTESTAI	17
26. BAUDOS	17

1. ŽAIDIMO APIBRĖŽIMAS

- 1.1. **Dešimties kėglių žaidimas** – boulingas, susideda iš dešimties dalių (frame). Žaidėjas meta kamuolį du kartus kiekviename iš pirmų devynių dalių, jei pirmo metimo metu nenumušami visi dešimt kėglių (strike). Dešimtoje dalyje žaidėjas meta tris metimus, tuo atveju jei pirmu metimu numušami visi dešimt kėglių (strike) arba dviem metimais numušama dešimt kėglių (spare). Kiekvieną dalį žaidėjas privalo užbaigti bendra tvarka.
- 1.2. Išskyrus atvejus, kai pirmu metimu numušami visi dešimt kėglių (strike), numuštų kėglių kiekis žymimas monitoriuje - kairiame viršutiniame kvadrato, skirto fiksuoti atitinkamą žaidimo dalį (frame), kampe. Kėglių, numuštų antrojo metimo metu kiekis fiksuojamas dešiniame viršutiniame to paties kvadrato kampe. Metimo metu nenumušus nė vieno kėglio atitinkamoje vietoje įrašomas brūkšny (-). Bendras rezultatas po kiekvieno metimo rodomas kvadrato skirtu fiksuoti atitinkamą dalį (frame) apatinėje dalyje.

Skaičiavimo sistema:

1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		
X		X		X		7	2	(8)	/	F	9	X		7	/	9	-	X	X	8
30		57		76		85		95		104		124		143		152		180		

- 1.3. Tuo atveju, kai pirmo metimo metu numušami visi kėgliai, užskaitomas straikas (strike). Straikas (strike) pažymimas ženklų (X) kairėje viršutinėje kvadrato, žyminčio atitinkamą žaidimo dalį (frame), dalyje. Straikas (strike) yra vertinamas dešimčia taškų plus kėglių kiekiu numuštų per sekančius du metimus. Maksimalus rezultatas pasiekiamas numušus 12 straikų (strike) iš eilės ir yra lygus „300“.
- 1.4. Tuo atveju, jei atitinkamos žaidimo dalies metu antru metimu numušami visi po pirmo metimo likę kėgliai, užskaitomas speras (spare). Speras (spare) pažymimas įstrižu brūkšniu (/) viršutiniame dešiniame kvadrato, žyminčio atitinkamą žaidimo dalį, kampe. Speras (spare) yra vertinamas tiek taškų kiek buvo numušta kėglių, plus kėglių numuštų sekančiu metimu kiekiu.
- 1.5. Gali būti taikomas alternatyvus „Current frame“ skaičiavimas.
- Jei žaidėjas numušia straiką (strike), tai įrašome kairėje pusėje į viršutinį langelį "X" - apačioje rezultatas bus "30" kėglių.
 - Jei žaidėjas numušia kelis straikus (strike) iš eilės, tai kiekvieno sekančio straiko (strike) vertė yra lygi „30“. Pavykus numušti 10 straikų (strike) iš eilės, yra pasiekiamas maksimalus rezultatas „300“.

- c) Jei žaidėjas numuša sperą (spare), tai įrašome kairėje pusėje į viršutinį langelį pirmu metimu numuštų kėglių skaičių, o į dešinę pusėje esantį langelį "/" - apačioje bus rezultatas "10 + pirmu metimu numuštų kėglių suma".
- d) Jei žaidėjas nenumuša spero (spare), tai įrašome kairėje pusėje į viršutinį langelį pirmu metimu numuštų kėglių skaičių, o į dešinę pusėje esantį langelį antru metimu numuštų kėglių skaičių - apačioje bus rezultatas "abiem metimais numuštų kėglių suma".
- e) 10-oje žaidimo dalyje (frame) žaidėjui numušus straiką (strike) ar sperą (spare), papildomų metimų nėra suteikiama.

Alternatyvi „Current frame“ skaičiavimo sistema

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10							
X	X	X	7	2	(8)	/	F	9	X	7	/	9	-	X		
30	60	90	99	117	126	156	173	182	212							

- 1.6. Turnyro reglamente turi būti nurodyta, jei yra taikomas alternatyvus numuštų kėglių skaičiavimas „Current frame“.

2. ŽAIDĖJO APIBRĖŽIMAS

- 2.1. **Žaidėjas** – asmuo, esantis žaidimo zonoje ir periodiškai atliekantis metimus boulingo takelyje.
- 2.2. Varžybų metu žaidėjui draudžiama be pateisinamos priežasties (arba be teisėjo leidimo) palikti žaidimo zoną.

3. ŽAIDIMO TVARKA

- 3.1. Vykstant rungtynėms ant dviejų gretimai esančių takelių (crossline), žaidėjai ar komandos meta paeiliui po vieną žaidimo dalį (frame) ant kiekvieno takelio, tol kol bus sužaista po penkias žaidimo dalis (frame) ant kiekvieno takelio.
- 3.2. Vykstant rungtynėms ant vieno takelio žaidėjai ar komandos meta paeiliui po vieną žaidimo dalį (frame) ant vieno takelio kol bus sužaista po dešimt žaidimo dalių (frame).

4. LĖTAS ŽAIDIMAS („SLOWBOWLING“)

- 4.1. Žaidėjai, kurie pasiruošę žengti ant prieštakio ir atlikti metimą, turi šiuos įsipareigojimus ir teises:

- a) Žaidėjai turi būti pasirengę metimui, kai ateina jų eilė ir nedelsiant žengti ant prieštakio bei atlikti metimą, jeigu takeliai /pora takelių, esantys jų dešinėje ir kairėje yra laisvi.
 - b) Jie gali reikalauti savo teisės atlikti metimą prieš žaidėją, einantį ant prieštakio ir norinčio atlikti metimą ant artimiausio takelio esančio kairėje pusėje.
 - c) Jie turi leisti žaidėjui, einančiam ant prieštakio ir norinčiam atlikti metimą ant artimiausio takelio esančio dešinėje pusėje.
- 4.2. Jei žaidėjas / komanda nesilaiko pirmiau aprašytų procedūrų, tai turi būti suprantama kaip lėtas žaidimas ("Slowbowling"). Įgaliotas turnyro pareigūnas privalo įspėti žaidėją / komandą, nevykdantį/čius šių procedūrų, kaip nurodyta toliau:
- a) Balta kortelė* už pirmą nusižengimą (bauda neskiriama);
 - b) Geltona kortelė* už antrą nusižengimą (bauda neskiriama);
 - c) Raudona kortelė* už trečią ir kiekvieną sekantį nusižengimą bet kurioje žaidimo stadijoje rungtynių metu. Bauda yra nulinis kėglių kritimas toje žaidimo dalyje ("frame").
- *- kortelės už „Lėtą žaidimą“ nėra susijusios su drausminiais nusižengimais.
- 4.3. Šios taisyklės įgyvendinimui, teisėjai privalo atidžiai stebėti žaidėjus ar komandas, kurios nuo lyderių atsilieka daugiau kaip keturiomis žaidimo dalimis (frame) vienetų, dvejetų ar „Master“ rungtyse, arba daugiau nei trys - vykstant trejetų, komandų ar „baker“ rungtims.
- 4.4. Jei kyla kokių nors klausimų dėl taisyklės vykdymo arba trūksta jos išaiškinimo, rungtynių komisaras priima galutinį sprendimą.

5. LEISTINAS KĖGLIŲ NUMUŠIMAS

- 5.1. Metimas laikomas teisingu ir numušti kėgliai užskaitomi, kai žaidėjo mestas kamuolys nusileidžia ant takelio už metimo (foul) linijos.
- 5.2. Įskaitomas kiekvienas metimas, jei tik jis nėra pripažintas negaliojančiu.
- 5.3. Metimas privalo būti atliktas tik ranka (rankomis).
- 5.4. Draudžiamas bet kokių įtaisų, pritvirtintų prie kamuolio arba įrengtų pačiame kamuolyje panaudojimas, jei šie įtaisai atsiskiria nuo kamuolio arba keičia savo padėtį metimo metu.
- 5.5. Žaidėjas gali panaudoti specialią įrangą, padedančią laikant ir metant kamuolį, jei ji pilnai ar dalinai pakeičia amputuotą ranką arba jos dalį. Metimui atlikti, visi žaidėjai gali naudoti įvairias sertifikuotas pirštines, riešą, plaštaką fiksuojančius įrenginius.
- 5.6. Kėgliai, numušti teisingo metimo metu, užskaitomi ir privalo būti patraukti nuo takelio prieš sekantį metimą, jei yra išpildytos sekančios sąlygos:
 - a) kėgliai nukrito arba buvo numušti nuo takelio kamuoliu arba kitais kėgliais;
 - b) kėgliai nukrito arba buvo numušti nuo takelio kėgliais, atšokusiais nuo įtaiso, skirto kėgliams nuvalyti, jei tai įvyko prieš nuvalant numuštus kėglius;

- c) kėgliai nukrito arba buvo numušti nuo takelio kitais kėgliais, atsokusiais nuo šoninės pertvaros arba galinio borto;
- d) kėgliai pakrypo ir liko stovėti atsirėmę į šoninę pertvarą arba galinę sienelę.

6. NELEISTINAS KĖGLIŲ NUMUŠIMAS

- 6.1. Įvykus vienam iš žemiau nurodytų atvejų, metimas užskaitomas, o jo metu numušti kėgliai neįskaitomi:
- a) kamuolys nukrenta nuo takelio prieš pasiekdamas kėglis;
 - b) kamuolys atsimuša nuo galinio borto;
 - c) kėglis atšoka palietęs asmenį, aptarnaujantį boulingo takelį ar jo įrangą;
 - d) kėglis paliečiamas bet kokia mechaninio kėglių statymo mechanizmo dalimi;
 - e) kėglis nukrenta pašalinant nuo takelio nukritusius po pirmojo metimo kėglis;
 - f) žaidėjas padaro klaidą (Foul, 10 straipsnis);
 - g) kamuolys metamas, kai ant takelio arba griovyje lieka nenuvalyti kėgliai ir mestas kamuolys paliečia bent vieną iš šių kėglių prieš nukrisdamas nuo takelio.
- 6.2. Jei atlikus neleistiną kėglių numušimą žaidėjas turi teisę į papildomą metimą toje pačioje žaidimo dalyje (frame), neleistinais numušti kėgliai prieš šį metimą privalo būti pastatyti į tą vietą, kur jie stovėjo prieš nukritimą. (pvz.: jei po pirmo metimo 5 kėglis pasislinko į 8 kėglio vietą, bet buvo nugriautas kėglių statymo mechanizmo, tai jis turi būti atstatytas į 5 kėglio vietą).

7. KĖGLIŲ IŠSIDĖSTYMAS

- 7.1. Jeigu atlikus pirmą žaidimo dalies (freimo) metimą pastebima, kad vienas ar keli kėgliai metimo metu stovėjo ne savo vietose, o visi turintys stovėti kėgliai stovi ant takelio, metimas laikomas teisingu ir rezultatas užskaitomas. Už taisyklingą kėglių išsidėstymą ant takelio atsakingas metantis žaidėjas. Pastebėjęs netaisyklingą kėglių padėtį prieš atliekant pirmąjį metimą, žaidėjas gali pareikalauti perstatyti juos teisingai. Priešingu atveju laikoma, kad kėgliai buvo išsidėstę teisingai.
- 7.2. Draudžiama keisti kėglio/kėglių, likusio/ių stovėti po pirmo metimo, padėtį. Tai reiškia, kad automatiniam kėglių pastatymo mechanizmui paslinkus kėglį, šis lieka stovėti naujoje vietoje ir perstatymas rankomis ar kėglių pastatymo mechanizmu yra draudžiamas.
- 7.3. Jei kėgliai atšokę nuo kamuolio, kitų kėglių, galinės ar šoninės sienelės bei kėglių pastatymo mechanizmo lieka stovėti ant takelio - jie laikomi nenumuštais.
- 7.4. Numuštais laikomi tik tie kėgliai, kurie faktiškai nukrenta arba yra nustumiami nuo takelio leistino metimo metu.

- 7.5. Žaidimo metu sulaužius arba kitaip pažeidus kėglį, jis privalo būti pakeistas kitu, kurio svoris ir kokybė būtų kiek galima artimesni naudojamam komplekto kėgliams. Kėglių pakeitimo būtinumą nustato oficialūs vykstančio turnyro asmenys.

8. NEGALIOJANTIS METIMAS

- 8.1. Metimas laikomas negaliojančiu įvykus bet kuriam iš sekančių atvejų:
- metimo metu arba iškart po jo (iki sekančio metimo ant to paties takelio) išaiškėja, kad prieš metimą trūko vieno ar kelių kėglių, kurie privalėjo stovėti ant takelio; sprendimą priima teisėjas.
 - asmuo, atsakingas už takelių priežiūrą, nuima arba paliečia kėglius anksčiau, nei kamuolys paliečia kėglius;
 - asmuo, atsakingas už takelių priežiūrą, nuima arba paliečia nukritusį kėglį anksčiau nei šis nustoja judėti;
 - žaidėjas atlieka metimą ne ant savo takelio, esant ne jo metimui arba vienas iš komandos žaidėjų atlieka metimą ne ant savo takelio;
 - jei žaidėjas turėjo fizinį kontaktą su kitu asmeniu ar judančiu objektu, metimo metu ir iki metimas buvo atliktas. Šiuo atveju žaidėjas turi teisę sutikti su metimo rezultatu arba pareikšti, kad metimas buvo negaliojantis;
 - kuris nors iš kėglių nukrito metimo metu, bet anksčiau to momento, kai kamuolys pasiekė kėglius;
 - išmestas kamuolys atsitrenkia į ant takelio esančią pašalinę kliūtį;
 - žaidėjui nepastebėjus nusileidusio ar metimo metu netikėtai nusileidus kėglių nuvalymo įtaisui, kamuolys atsitrenkė į kėglių nuvalymo įtaisą.
- 8.2. Paskelbus metimą negaliojančiu, metimas neužskaitomas. Visi kėgliai, stovėję prieš negaliojantį metimą turi būti pastatyti iš naujo, o metimas pakartojamas.

9. METIMAS NE TAME TAKELYJE

- 9.1. Metimas laikomas negaliojančiu jei žaidėjas arba žaidėjai atlieka metimą ne tame takelyje. Metimas privalo būti pakartotas ant teisingo takelio.
- 9.2. Metimas laikomas negaliojančiu ir turi būti pakartotas teisingame takelyje, jei po vieną žaidėją iš kiekvienos komandos atlieka metimą ne tame takelyje.
- 9.3. Jei daugiau nei vienas tos pačios komandos žaidėjas atlieka metimą ne tame takelyje, ši partija privalo būti pabaigta ant jų. Visos sekančios partijos žaidžiamos ant teisingų takelių.

10. KLAIDOS APIBRĖŽIMAS

- 10.1. Klaida fiksuojama, kai žaidėjas metimo metu užmina koja arba peržengia metimo liniją skiriančią įsibėgėjimo zoną (approach) ir takelį, taip pat kai žaidėjas bet kuria kūno dalimi paliečia takelio dalį arba konstrukciją, esančią už metimo linijos.
- 10.2. Metimas laikomas nepabaigtu, kol tas pats ar kitas žaidėjas neužima vietos ant prieštakio sekančiam metimui.
- 10.3. Jeigu žaidėjas padaro klaidą tyčia, jam įskaitoma nulis numuštų kėglių ir žaidėjas praranda teisę pratęsti žaidimo dalį (frame).
- 10.4. Užfiksavus klaidą, metimas yra laikomas galiojančiu, bet kėgliai, numušti tuo metimu, neįskaitomi. Jei žaidėjas turi teisę į papildomus metimus toje pačioje žaidimo dalyje (frame), tai kėgliai, numušti tuo metimu, kai buvo užfiksuota klaida, privalo būti pastatyti iš naujo.
- 10.5. Klaida turi būti pripažįstama ir įskaitoma, jei jos nefiksuoja automatinis klaidos fiksavimo įrenginys arba teisėjas, bet pažeidimas buvo akivaizdus žemiau išvardintiems asmenims:
 - a) Abiem komandų kapitonams arba dviem ar daugiau priešininkų komandos žaidėjams;
 - b) oficialiems asmenims, atsakingiems už rezultatų priežiūrą;
 - c) oficialiam asmeniui, atsakingam už turnyro pravedimą.
- 10.6. Užfiksavus klaidą protestai nepriimami, išskyrus sekančius atvejus:
 - a) įrodoma, kad automatinis klaidos fiksavimo įrenginys yra netvarkingas, t.y. fiksuoja peržengtą metimo liniją žaidėjui jos neperžengus;
 - b) yra pakankamai kitų įrodymų, kad žaidėjas neįvykdė pažeidimo.

11. TECHNINĖS KLIŪTYS

- 11.1. Dėl techninių kliūčių nesant galimybių kai kuriuose boulingo centruose vykdyti rungtynių pagal LBF bendrąsias žaidimo taisykles, varžyboms gali būti nustatomos sekančios išimtis ar papildymai iš žaidimo taisyklių, kurios galios varžybų metu.
- 11.2. Gali neveikti automatinis peržengtos linijos (foul) fiksavimas.
- 11.3. Boulingo centruose, nesant galimybei automatiškai ar kitu būdu atstatyti reikiamas kėglių kombinacijas, galima taikyti šias išimtis, kai ant takelio po pirmo metimo likusių kėglių skaičius neatitinka monitoriaus parodymų:
 - a) Jei po pirmo metimo likus daugiau nei vienam kėgliui ir perstatant kėglius vienam ar daugiau (bet ne visiems) kėglių nukritus, bet teisėjo nuomone netrukdant antram metimui - kompiuterio parodymai pataisomi pagal tai, kokia situacija yra ant takelio. Jei perstatymo metu nukrenta visi kėgliai - metimas permetamas iš naujo;

- b) jei perstatymo metu nukritęs kėglis guli ant takelio ir, žaidėjo nuomone, trukdo antram metimui - žaidėjas privalo informuoti teisėją. Teisėjui nusprendus, kad gulintis kėglis trukdo antram metimui - metimas permetamas iš naujo.
 - c) Jei takelis po pirmo metimo sugenda ir jį pataisius likusieji ant takelio kėgliai to pasekoje yra nuvalomi, tai metimas yra pakartojamas. Kitu atveju žaidėjas pabaigia antrą metimą.
 - d) kompiuterio parodymai pakeičiami, jei žaidėjas, priešininkas ar teisėjas pastebi, kad jie neteisingi prieš pradėdant antrą metimą. Atlikus kitą metimą ant to paties takelio kompiuterio rezultatai gali būti pataisyti tik teisėjo sprendimu, jei tam pritaria ginčytiną metimą atlikęs žaidėjas.
 - e) bet kurie kompiuterio parodymų pakeitimai ar kėglių perstatymas gali būti atlikti tik leidus teisėjui.
- 11.4. Šimtys negali būti taikomos Lietuvos Boulingo Čempionato turnyrui ir Lietuvos Boulingo Lygų finalų metu.

12. GINČYTINAS KAMUOLYS

- 12.1. Oficialiems turnyro asmenims nepavykus sutarti esant protestui dėl klaidos, atsiradusios metimo linijos pažeidimo, leistino kėglių nukritimo arba negaliojančio metimo atveju, žaidėjas meta ginčytiną metimą iš naujo arba peržaidžia visą žaidimo dalį (frame).
- 12.2. Ginčytinai situacijai atsiradus bet kurios žaidimo dalies (**frame**) pirmojo metimo metu arba dešimtosios žaidimo dalies (frame) (kuriame pirmuoju metimu buvo numuštas straikas) antrojo metimo metu, ginčai sprendžiami sekančiu būdu:
- a) jei ginčytina situacija išsprendė neatsižvelgiant į tai ar žaidėjas padarė klaidą, ar ne, žaidimo dalis (frame) privalo būti pabaigta, o paskui mestas vienas ginčo metimas į visus kėglius;
 - b) jei ginčytina situacija iškilo dėl abejotinai neteisingo kėglių numušimo, žaidėjas privalo pabaigti pradėtą žaidimo dalį (frame), o po to mesti ginčytiną metimą į tokią kėglių kombinaciją, kuri būtų, jei ginčytini kėgliai būtų likę stovėti;
 - c) jei ginčytina situacija išsprendė nepriklausomai nuo to - turėjo metimas būti paskelbtas neleistinu ar ne, žaidėjas privalo užbaigti žaidimo dalį (frame), o paskui pilnai peržaisti ją iš naujo.
- 12.3. Jei ginčai kyla dėl papildomo metimo arba trečio metimo dešimtoje žaidimo dalyje (frame) metu – ginčo kamuolys nėra metamas tik tuo atveju, jei ginčytina situacija išspręstų neatsižvelgiant į tai būtų paskelbtas metimas klaidingu ar ne. Šiuo atveju ginčytinas metimas privalo būti atliktas esant tokiai kėglių kombinacijai kuri stovėjo prieš ginčytiną metimą.

13. BOULINGO KAMUOLYS, KAMUOLIO PAVIRŠIAUS KEITIMAS

- 13.1. Tik tie boulingo kamuoliai, kurie yra įtraukti į USBC Patvirtintų Boulingo Kamuolių sąrašą, gali būti naudojami rungtynėse. Oficialų patvirtintų boulingo kamuolių sąrašą galima rasti internetinėje svetainėje <https://www.worldbowling.org/about/rules/>.
- 13.2. Boulingo kamuolio paviršiaus valymas yra leistinas prieš visus metimus žaidimo metu. Bet kurie audiniai (medžiaginiai produktai) neturintys abrazyvinių savybių ir neturintys jokių cheminių priedų, kurie pakeičia kamuolio paviršiaus savybes, yra leistini naudojimui. Valikliai, t.y. produktai skirti valyti kamuolio paviršių nepakeičiant jo savybių ir šiurkštumo, gali būti naudojami tik esant pašalinėms medžiagoms ant kamuolio (purvas, gumos žymės ar panašiai) ir tik esant teisėjo leidimui su sąlyga, kad valikliai yra leistinų produktų sąrašė. Bauda už valiklių naudojimą be teisėjo leidimo yra nulis taškų esamame žaidime.
- 13.3. Po kamuolio valymo panaudojant valiklius jis privalo būti sausai nušluostytas.
- 13.4. Kamuolio paviršiaus keitimas, naudojant šlifavimo ar kitokias abrazyvines priemones, valymo, šveitimo priemones bei poliravimo medžiagas, kurios yra patvirtintų produktų sąrašė, yra galimas tik tam skirtose vietose apšilimo metu ir tarp žaidimo blokų, taip pat tarp pusfinalių ir finalų. Žaidimo metu kamuolio paviršiaus keitimas yra neleistinas. Bauda už šį prasižengimą yra nulis taškų esamoje partijoje ir kamuoliu nebegalima naudotis tolimesniame žaidime.
- 13.5. Patvirtintų, kaip ir neleistinų produktų sąrašą kamuolių paviršiaus valymui ir koregavimui galima rasti internetinėje svetainėje <https://www.worldbowling.org/about/rules/>.

14. ĮSIBĖGĖJIMO IR ŽAIDIMO ZONA (APPROACH)

- 14.1. Draudžiamas bet kurios įsibėgėjimo zonos dalies padengimas pašalinėmis medžiagomis, kurios galėtų neigiamai paveikti kitų dalyvių žaidimą.
- 14.2. Taisyklės apima, bet neapsiriboja tokiomis medžiagomis kaip: kalkės, tepalas ar smala ant boulingo batelių; minkšti batų padai ar kulnai paliekantys pėdsakus ant įsibėgėjimo zonos draudžiami.
- 14.3. Žaidimo zona turi būti aiškiai apibrėžta ir atskirta nuo žiūrovų.
- 14.4. Tik tuo metu žaidžiantys žaidėjai ir tik vienas komandos ar žaidėjo treneris gali būti žaidimo zonoje.
- 14.5. Rungtyniaujantys žaidėjai visų varžybų metu neturi teisės palikti žaidimo zonos be teisėjo leidimo. Žaidėjas, gavęs teisėjo leidimą, palikti žaidimo zoną rungtynių metu gali tik dėl svarbių priežasčių (tualetas, kamuolio pakeitimas, sveikatos sutrikimas ir pan.).

- 14.6. Žaidimo zonoje draudžiama turėti ar vartoti maistą. Išimtis taikoma tik vaisiams ir maistiniams batonėliams ar saldainiams, jei jie vartojami ir laikomi taip, kad būtų išvengta žaidimo zonos, prieštakių ar takelių užteršimo pavojaus.
- 14.7. Nealkoholiniai gėrimai gali būti vartojami žaidėjų vietoje, jei jie vartojami ir laikomi taip, kad būtų išvengta žaidimo zonos, prieštakių ar takelių užteršimo pavojaus.
- 14.8. Bet kokių kitų skysčių, tokių kaip kamuolių valiklis ar panašiai, naudojimas galimas tik užtikrinant, kad bus išvengta žaidimo zonos, prieštakių ar takelių užteršimo pavojaus.
- 14.9. Žaidimo zonoje draudžiama turėti pudrą, kalkes ar kitas medžiagas, kurias laikant ar naudojantis atsiranda pavojus užteršti žaidimo ar įsibėgėjimo zoną, takelius.
- 14.10. Už taisyklių nesilaikymą žaidėjams skiriami žodiniai įspėjimai, už pakartotinius - geltona kortelė.

15. TAŠKŲ SKAIČIAVIMO KLAIDOS

- 15.1. Klaidas, registruojant rezultatus arba skaičiuojant taškų sumą, oficialūs varžybų asmenys privalo ištaisyti iškart, kai klaida buvo pastebėta. Ginčytinas situacijas sprendžia įgaliojotas asmuo.
- 15.2. Protestai dėl neteisingų rezultatų gali būti paduoti ne vėliau kaip per valandą po rungtynių pabaigos, bet anksčiau nei prasidės sekančios rungtynės arba apdovanojimų ceremonija.
- 15.3. Kadangi kiekvienas tokio protesto atvejis yra specifinis, todėl nagrinėjant konkretų protestą nerekomenduojama remtis jau išnagrinėtų protestų analogais.
- 15.4. Maksimalus numuštų kėglių skaičius asmeninėse varžybose vienoje partijoje gali būti 300. Jei žaidėjui yra taikomi papildomi taškai, tai maksimalus partijoje numuštų kėglių skaičius negali viršyti 300, t.y. visi papildomi taškai virš trijų šimtų yra neskaičiuojami. Komandinėse varžybose komandos numuštų kėglių vidurkis vienoje partijoje negali viršyti 300 atitinkamai.

16. APRANGA

- 16.1. Žaidėjai privalo dėvėti tinkamą avalynę, nepaliekančią žymių ant takelio prieštako.
- 16.2. Žaidėjai privalo dėvėti tvarkingą aprangą ir laikytis bendrų aprangos taisyklių:
 - a) Marškinėliai - žaidėjai varžybų metu privalo dėvėti boulingo retro, polo ar sportinius marškinėlius. Marškinėliai be rankovių yra neleistini.
 - b) Klasikinės kelnės – turi būti dėvimos varžybose, o jų ilgis turi būti iki batų viršaus. Varžybų metu negalima dėvėti „Denim“ tipo džinsų, sportinių kelnų (treninginių), kelnų su nužemintu tarpkoju („Parashute“, „Hip Hop“).
 - c) Šortai – gali dėvėti moterys. Vyrai gali dėvėti tik esant atskiram varžybų komisaro leidimui.

- d) Sijonai – gali dėvėti moterys. Jei sijonas yra trumpesnis, nei pirštų galais pasiekiami sijono apatinė dalis laisvai nuleistomis rankomis, jis laikomas per trumpas ir netinkamas.
 - e) Tamprės
 - f) Galvos apdangalai – neturi būti dėvimi varžybų metu.
 - g) Ausinės – draudžiamos žaidimo metu.
- 16.3. Komandinėse varžybose visi komandos nariai privalo dėvėti vienodo dizaino ir spalvos marškinėlius.
Bauda už nusižengimą skiriama komandai (baudą apmoka klubas):
- a) Pirmas prasižengimas: Geltona kortelė
 - b) Antras prasižengimas: bauda 10 eurų.
 - c) Trečias ir tolimesni prasižengimai: bauda 15 eurų.
- 16.4. Komandinėse varžybose už žaidėjų aprangą yra atsakingi klubai, kuriems tuo metu atstovauja žaidėjai.
- 16.5. Treneriai žaidimo zonoje privalo būti su boulingo ar sportiniais bateliais. Treneriam draudžiama eiti į įsibėgėjimo zoną.
- 16.6. Oficialių apdovanojimų ceremonijose prizinininkai (žaidėjai ir treneriai) turi dėvėti aprangą ir boulingo ar sportinius batelius.
- 16.7. Žaidėjai pažeidę taisyklės gali būti neprileidžiami prie varžybų arba jiems gali būti skirta bauda:
- a) Pirmas prasižengimas: Geltona kortelė ir bauda 10 eur.
 - b) Antras ir tolimesni prasižengimai: Raudona kortelė ir pašalinimas iš varžybų.
 - c) Lietuvos boulingo čempionate ir LBL finaliniame etape žaidėjai pažeidžiantys 16.2. punkto a,b,c,d,e skirsnius yra šalinami iš varžybų.
- 16.8. Nuobaudos privalo būti įrašytos į protokolą ir registruojamos Drausminių nuobaudų registre. Jos galioja iki sezono pabaigos.

17. DRAUSMINĖS TAISYKLĖS

- 17.1. Šiame punkte nurodytos taisyklės nustato nuobaudų skyrimą konkrečiais atvejais už nuostatų, reglamento bei kitų taisyklių, susijusių su turnyrais, pažeidimus.
- 17.2. Drausminės taisyklės skirtos padėti įgyvendinti turnyrų tikslus ir uždavinius.
- 17.3. Turnyro dalyvių atžvilgiu gali būti taikomos drausminės priemonės: įspėjimas, bauda, žaidimo rezultato anuliacija, diskvalifikacija.
- 17.4. Už vieną pažeidimą tam pačiam žaidėjui gali būti taikoma daugiau kaip viena drausminė priemonė.

- 17.5. Turnyro ar Lygos komisaras nagrinėja ir skiria drausmines nuobaudas remdamasis protokolais, rungtynių teisėjų ataskaitomis, šiais nuostatais ir kitais LBF norminiais dokumentais, reglamentuojančiais ginčų sprendimą.
- 17.6. Nuobaudas tvirtina LBF valdyba ar kitas oficialus valdymo organas.
- 17.7. Žaidėjams ir treneriams gali būti taikomos šios nuobaudos:
- 17.7.1. **Įspėjimas;**
- 17.7.2. **Geltona kortelė** už:
- a) trukdymą kitiems žaidėjams, necenzūrinės leksikos vartojimą, kitų asmenų įžeidinėjimą;
 - b) ginčus su teisėju;
 - c) nesportinį elgesį
 - d) žaidėjų arba kitų rungtyne dalyvaujančių varžybų dalyvių įžeidimą
 - e) antrą įspėjimą rungtynių metu. Visi sekantys įspėjimai baudžiami raudona kortele.
- 17.7.3. **Raudona kortelė**, t.y. diskvalifikacija iš turnyro ar kitam laikotarpiui už:
- a) Antrą nusižengimą baudžiamą Geltona kortele tų pačių rungtynių (turnyro) metu (drausminių nuobaudų registre fiksuojama raudona kortelė);
 - b) pakartotinus ginčus su teisėju dėl jo priimtų sprendimų.
 - c) grubų nesportinį elgesį
- 17.7.4. **Raudona kortelė** ir diskvalifikacija dviem turnyrams arba nustatytam laikotarpiui už:
- a) teisėjo įžeidimą;
 - b) už lengvą fizinės jėgos panaudojimą (rankos ir/ar kojos mosto imitaciją, žodinį grasinimą asmeniui) be pasekmių.
- 17.7.5. **Raudona kortelė** ir diskvalifikacija daugiau kaip dviem turnyrams ar nustatytam laikotarpiui:
- a) už žaidėjų arba kitų varžybų dalyvių, žiūrovų užpuolimą (fizinės jėgos panaudojimą) turėjusį pasekmių;
 - b) už teisėjo užpuolimą (fizinės jėgos panaudojimą) turėjusį pasekmių.
- 17.7.6. **Bauda**, atsižvelgiant į nusižengimo aplinkybes, gali būti skirta papildomai už nusižengimus numatytus 17.7.2 – 17.7.4 punktuose.
- 17.8. Žaidėjui, pereinant atstovauti kitam klubui, pašalinimai lieka galioti. Pašalinimai, gauti sezono metu, perkeliama į ateinantį sezoną.
- 17.9. Turnyro/rungtynių dalyviams, kurie diskvalifikuojami/pašalinami iš turnyro, sumokėti mokesčiai negrąžinami.
- 17.10. Turnyro dalyviai, užsiregistravę, bet nedalyvavę turnyre, privalo sumokėti baudą turnyro organizatoriams, jei tokia buvo numatyta reglamente. Baudą už šį prasižengimą organizatoriams moka žaidėjas.
- 17.11. Turnyro dalyviai, patekę į sekantį etapą, bet negalintys dalyvauti tolimesniame turnyro etape, privalo informuoti telefonu, žodžiu, raštu ar kitokiais būdais turnyro komisarą ar kitą

atsakingą asmenį ne vėliau nei likus 1 (vienai) valandai iki turnyro etapo, kuriame turėjo dalyvauti, pradžios.

- 17.12. Nuobaudos yra registruojamos Drausminių nuobaudų registre ir galioja vienerius kalendorinius metus nuo jų paskyrimų dienos. Drausminių nuobaudų registrą veda LBF valdyba, LBL komisarai ir/ar paskirti asmenys.

18. RŪKYMAS IR TABAKO PRODUKTŲ VARTOJIMAS

- 18.1. Žaidėjai ir treneriai, varžydamiesi negali rūkyti, vartoti tabako gaminius, naudoti bet kokių rūšių sintetines cigaretes ar e-cigaretes ; t.y. per visą žaidimų bloko laikotarpį.
- 18.2. Už pirmą tokį nusižengimą žaidėjui, kartu su geltona kortele, skiriama nulis numuštų kėlių toje partijoje, arba sekančioje partijoje, jei nusižengimas įvyksta tarp partijų žaidimų bloke.
- 18.3. Už antrą nusižengimą žaidėjas gauna raudoną kortelę ir yra pašalinamas iš turnyro.
- 18.4. Už pirmą nusižengimą treneris yra pašalinamas iš žaidimų bloko.
- 18.5. Už antrą nusižengimą treneris yra pašalinamas iš turnyro.

19. ALKOHOLIO VARTOJIMAS

- 19.1. Žaidėjai ir treneriai, varžydamiesi negali vartoti alkoholio bei kitų psichotropinių medžiagų ar būti apsvaigę nuo alkoholio ar psichotropinių medžiagų žaidimo metu; t.y. per visą žaidimų bloko laikotarpį.
- 19.2. Jei žaidėjas ar treneris pažeidžia šią taisyklę, atitinkamą žaidėją ar trenerį turnyro vyr. teisėjas ar komisarai pašalina iš turnyro.
- 19.3. Alkoholio vartojimas bet kuriuo kitu metu yra draudžiamas dėvint varžybų aprangą. Bauda 10 eurų. Už šios taisyklės pažeidimą žaidėjas atstovaujantis Lietuvos rinktinę Pasaulio ir Europos čempionatuose bei kituose oficialiuose varžybose, privalės padengti LBF išlaidas.

20. ANTIDOPINGO TAISYKLĖS

- 20.1. Antidopingo taisyklės, kaip yra pateiktos WTBA dopingo kontrolės vadove, bus taikomos LBF čempionatams, kai taip nuspręš LBF valdyba.
- 20.2. Dopingo kontrolės testai taip pat gali būti atliekami priimančiosios šalies nacionalinės dopingo kontrolės agentūros nuožiūra.
- 20.3. Draudžiamų preparatų sąrašas ir kita informacija:
(<https://www.worldbowling.org/athletes/anti-doping/>)

21. SIRGALIAI

- 21.1. Sirgaliai neturi teisės patekti į žaidimo zoną;
- 21.2. Sirgaliams neleidžiama fiziškai trukdyti rungtynių eigai;
- 21.3. Už neleistiną sirgalių elgesį gali būti baudžiamas klubas arba komanda.
- 21.4. Žaidimo metu draudžiama keiktis bei kitais būdais išreikšti savo nepasitenkinimą, bet kokiu būdu įžeidinėti kitus žaidėjus, teisėją, žmones esančius boulingo centre.
- 21.5. Teisėjas turi teisę įspėti sirgalius apie netinkamą elgesį.

22. VĖLAVIMAS Į VARŽYBAS

- 22.1. Pavėlavusiam žaidėjui leidžiama žaisti tik nuo tos žaidimo dalies (frame), kuri prasidės jam atvykus. Už praėjusias žaidimo dalis pavėlavusiam žaidėjui įrašomas nulinis rezultatas.
- 22.2. Jei žaidėjas atvyksta į žaidimo zoną dar nepasibaigus apšilimui, jam leidžiama žaisti nuo pirmos partijos.
- 22.3. Komanda gali pradėti žaisti nepilnos sudėties, jei iki pilnos sudėties trūksta ne daugiau kaip vieno žaidėjo.
- 22.4. Jei komanda neatvyksta į boulingo centrą iki tvarkaraštyje nustatytos rungtynių pradžios, ir nepraneša rungtynių teisėjui apie vėlavimą ir šio vėlavimo priežastis, jai įskaitomas neatvykimas.
- 22.5. Jei komanda praneša apie vėlavimą ir objektyvias vėlavimo priežastis, teisėjas, suderinęs su boulingo centru, turi teisę nukelti varžybų pradžią ne daugiau kaip 1 (vieną) valandą.

23. RUNGTYNIŲ TEISĖJŲ PAREIGOS

- 23.1. Atvykti į varžybas ne vėliau kaip 30 (trisdešimt) minučių iki tvarkaraštyje numatytos rungtynių pradžios;
- 23.2. kiek leidžia galimybės, patikrinti ar boulingo centras paruoštas rungtynėms. Nustačius trūkumus, kuriuos reikia pašalinti, teisėjas pareikalauja organizatorių pašalinti šiuos trūkumus iki rungtynių pradžios. Visos pastabos, trūkumai ir žymos apie jų pašalinimą turi būti įrašyti į rungtynių protokolą;
- 23.3. jei tai Lygos varžybos, tikrinti, kad komandų kapitonai teisingai užpildytų rungtynių protokolą.;
- 23.4. jei yra numatyta, tai išdalinti žaidėjų korteles. Žaidėjų korteles rungtynių metu pildo žaidėjas. Jos yra skirtos tam, kad atsiradus nesutapimams su teisėjo pildoma rezultatų lentele vedimo metu būtų pagrindas patikrinti rezultatus. Rezultatai tikrinami rungtynių teisėjo sprendimu, jei žaidėjų kortelė yra tvarkingai užpildyta, pasirašyta ir perduota rungtynių teisėjui.

Pasirašius rungtynių protokolą tikrinti ir keisti rezultatus galima tik LBF Valdybos sprendimu, kai pateikiamas oficialus protestas;

- 23.5. paaiškinti žaidėjams pagrindinius rungtynių vykdymo principus ir tvarką, kuriuos jie privalo laikytis varžybų metu;
- 23.6. paskelbti rungtynių pradžią;
- 23.7. tikrinti, kad rungtynėse dalyvautų tik žaidėjai, įtraukti į varžybų protokolą;
- 23.8. tikrinti, kad žaidėjai pradėtų žaisti takeliuose, kurie nurodyti rungtynių protokole;
- 23.9. fiksuoti protokole skirtas nuobaudas žaidėjams, įskaitant įspėjimus; stebėti rungtynių eigą ir dėti visas pastangas, kad būtų laikomasi nustatytų žaidimo taisyklių;
- 23.10. pildyti rezultatų pildymo lentelę;
- 23.11. leisti žaidėjams pradėti naują partiją;
- 23.12. bausti žaidėjus už netinkamą ar nesportišką elgesį nuostatuose numatytais atvejais ir/ar bausti komandą ar klubą nuostatuose numatytais atvejais;
- 23.13. skiriant nuobaudas nuosekliai remtis sportiniais principais;
- 23.14. spręsti ginčytinas situacijas;
- 23.15. protokole fiksuoti pastabas ir pasiūlymus dėl šių Taisyklių;
- 23.16. protokole fiksuoti rungtynių rezultatus;
- 23.17. jei tai Lygos varžybos, pasirašyti užpildytą rungtynių protokolą;
- 23.18. jei tai Lygos varžybos, pateikti komandų kapitonoms pasirašyti užpildytą rungtynių protokolą;
- 23.19. rungtynėms pasibaigus, kiek įmanoma operatyviau, bet ne vėliau kaip iki einamosios dienos 24:00 val. išsiųsti užpildytus rezultatų vedimo lapus, bei perduoti visas pastabas ir nuobaudas įrašytas į rungtynių protokolą elektroniniu adresu boulingolyga@gmail.com. Jei tai Lygos varžybos, be pateisinamos priežasties nustatytu laiku nepateikus rezultatų, klubui, kuriam atstovauja komanda, Lygos komisaro sprendimu gali būti skirta 15 eurų bauda.
- 23.20. Jei tai Lygos varžybos, saugoti rungtynių protokolo originalą 30 kalendorinių dienų ir Lygos Komisarui pareikalavus, pateikti protokolo originalą.

24. KAMUOLIŲ IR GRĘŽIMO SPECIFIKACIJOS

- 24.1. Gręžimo specifikacijos (įsigalioja nuo 2021 m. kovo 01 d.)
 - 24.1.1. Balansinės skylės yra neleidžiamos;
 - 24.1.2. Kamuolių ir gręžimo specifikacijos yra numatytos „World Bowling Statutes and Playing Rules“, skelbiamos The World Bowling tinklapyje: www.worldbowling.org
 - 24.1.3. Naudojant kamuolių ir/ar gręžimo specifikacijų neatitinkantį kamuolį partijoje, jos rezultatas yra anuliuojamas.

25. PROTESTAI

- 25.1. Varžybų dalyvis, norintis pateikti protestą, privalo apie tai įspėti vyr. teisėją arba komisarą. Trumpi protesto motyvai tuoj pat po žaidimo įrašomi žaidėjo kortelėje.
- 25.2. Reitinginių ir finalinio turnyro metu protestas pateikiamas Komisarui.
- 25.3. Išsamų, motyvuotą protestą turnyro dalyvis privalo raštiškai pateikti komisarui per 24 valandas nuo protestuojamo įvykio - kvalifikacinių ar atkrintamųjų varžybų pabaigos.
- 25.4. Išsamų, motyvuotą protestą varžybose dalyvaujančių klubų vadovai gali raštiškai pateikti LBF Valdybai per 24 valandas nuo varžybų pabaigos.
- 25.5. Protestas nagrinėjamas tik sumokėjus protesto mokestį. Mokestis yra 30 (trisdešimt) eurų.
- 25.6. Jeigu protestas nenagrinėjamas, protesto mokestis yra grąžinamas asmeniui, pateikusiam protestą. Kartu privalo būti pateiktas motyvuotas atsisakymas nagrinėti protestą.
- 25.7. Bent iš dalies patenkinus protestą - sumokėtas protesto mokestis grąžinamas. Jei protestas nepatenkinamas - mokestis negrąžinamas.
- 25.8. Protestus nagrinėja LBF valdyba kartu su atitinkamo reitinginio ar finalinio turnyro komisarui.
- 25.9. Protestai negali būti pateikti dėl faktinių teisėjo priimtų sprendimų, neturėjusių esminės įtakos turnyro rezultatams.
- 25.10. LBF Valdybos atsakymas asmeniui, pateikusiam protestą, privalo būti duotas ne vėliau nei per 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų nuo jo pateikimo.

26. BAUDOS

- 26.1. Pagal priimtus sprendimus visos šiose taisyklėse numatytos baudos turi būti sumokamos į LBF sąskaitą.

LBF valdybos pirmininkas

Vaidotas Baranauskas